

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés
 egész évre - - 12 korona.
 fél évre - - 6 "
 negyed évre - - 3 "
 Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
 könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.
 Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
 Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
 milliméter-árszabás szerint a
 Leopold Gyula
 Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Politikai hírek.

A függetlenségi párt értekezlete.

Lukács missziójának meghiusulása.

A válság tetőpontján.

A függetlenségi párt június 30-án délután tartotta nevezetes értekezletét, a melynek feladata az volt, hogy Lukács László kibontakozási tervére válaszoljon és a párt kebelében támadt differenciákat tisztázza.

A Lukács-féle ajánlatot a párt egyhangúlag visszautasította s Kossuth Ferenczet ellenvetés nélkül történt óváczióban részesítette.

Sajnos, a függetlenségi párt körében történtek mivel se könnyítik meg a bonyodalomból kivezető ut feltalálását. Mert ezzel csak a lomtárba került tervek száma szaporodott. Az első volt a koalíció fentartása. Kossuth akarta. Elbukott. Következett a függetlenségi párt kormányra juttatása Lukács terve szerint. Félrelökték. Időközben készült egy harmadik planum. Függetlenségi pártra támaszkodó függetlenségi kormány, pártonkívüli, de nem volt szabadelvű párti néhány miniszterrel. Az erre vonatkozó memorandumot Bécsből küldték vissza Kossuth Ferencznek. Nagyrészt személyi okok játszottak valamennyi tervnél a döntő szerepet. Hogy állunk tehát?

Maradt minden, a hogy volt, tisztázatlanul. Ellenben egy eredmény mégis van s ez elég szomorú. Nem lehet többé letagadni, hogy a függetlenségi pártkör voltaképpen két pártnak a közös tauyája, voltaképpen koalíciója a Kossuth és a Justh pártjának. Olyan koalíció ez, melynek közös célja csak egy van: legyűrni a másikat s hatása is csak egy: lehetetlenü tenni a másikat. Ezért utasítja vissza Kossuth Lukács tervét, melyet Justh pártolt s ezért ellenzi Justh a régi koalíciós szervezetet, melyet Kossuth pártol.

Ezzel pedig a függetlenségi párt megszűnt többség lenni. Nem a pártkör tagjainak száma teszi a többséget, hanem a szavazatok száma, melyet valamely párt egy bizonyos kérdés mellé, vagy ellen leadni képes. S a függetlenségi párt nem tud sem Justhék intranzigenciája, sem Kossuth opportunizmusa mellett annyi szavazatot leadni, mely a Ház összes szavazatainak többségét tenné. Hiába maradnak együtt a pártkörben s hiába kiáltják: eljen Kossuth — azt még ő is megérezte, hogy az éljenzés nem jelent bizalmat s a bizalom nem jelent hűséget. S az egységdemonstráció is csak úgy jelenti a valódi egységet, mint a minap az aláírások jelentettek bizalmat Kossuth iránt.

S így a helyzet való képének rajzát alighanem azzal a kijelentéssel kezdetjük, hogy egy Kossuth-kabinet jövetele, bár-

menyire természetesnek látszik, de nem valószínű.

Már pedig, ha nem sikerül Kossuthot belevonni a kabinetbe, akkor a válság megoldása nem lehet parlamentáris és a koronának kénytelenségéből parlamenten kívül álló miniszteriumot kell kineveznie.

Egy parlamenten kívül álló miniszterium kinevezése azonban csak növeli az alkotmányos veszedelmet, annál inkább, mert képzelhető és szinte bizonyos, hogy a parlamenti pártok, a melyek most egymás között torzalkodnak, a korona ellen való küzdelemben ismét egyesülnek. Nem a munkára, hanem a harcra.

A helyzet nem ígér békés kibontakozást, s így a képviselőház feloszlata elkerülhetetlen.

Lukács László Bécsbe utazott, referált küldetésének eredményéről; döntés azonban még nem történt.

Három horvát képviselő felkereste a képviselőházban Justh Gyula elnököt s átadták a képviselőház összehívására vonatkozó kérvényt. Justh kijelentette, hogy a képviselőház ülését hétfőn délelőtt tíz órára fogja összehívni. Az erről szóló értesítést Tassy Károly, a képviselőházi iroda főigazgatója már szét is küldötte. Az ülés egyetlen tárgya Novoszel Mátyás mentelmi ügyének bejelentése s ennek a mentelmi bizottsághoz való utasítása volna, de vannak olyanok, különösen a balpárton, a kik a bank és a válság ügyét is szóba akarják hozni.

A búzaföldön.

(Hoffmann von Fallersleben)*

A búzaföldön hogy mi folyt —
 olyant nem lattam még seholt
 Zenével táncz és vigalom,
 sokadalom, lakodalom . . .

És pitymalattól estelig
 tücskök vidáman czirpelik:
 „Méz kenyereünk, jerünk, jerünk,
 harmat a bor, melyet nyelünk.“

Párjával száz bogárka ott
 szüresölgeté a harmatot.
 Kelyhe virágnak nyitva állt;
 szorgosan a méh rája szállt.

Legyeeske sem unatkozott,
 zümmögve gyült, lakmározott.
 Szunyograj tánczolt boldogan
 a nap arany sugariban.

Igy foly vala a vigalom,
 sokadalom, lakodalom.
 Oszolni kezd, meg ujra gyült,
 sür-forr szünes-szünetlenül . . .

Vége bizony. Sárgúl a nyár,
 tarlani kezdett a határ;
 a gyönyörök tanyája — rom,
 s nincs lakoma, táncz, híres vigalom.

Y. F.

* Zenéje Mendelssohntól (kettősdal, zongora kísérettel), Op. 77. Nr. 2.

Vegyes hírek.

— **Kinevezések.** A pénzügyminiszter Gáman Károly tordai p. u. segédtitkár a nagyenyedi p. u. igazgatóságához pénzügyi titkárrá nevezte ki. — Alsó-Fehér vármegye főispánja Fosztó Sándor maroskáptalani illetőségi végzett joghallgatót közigazgatási gyakoronokká kinevezte és szolgálattételre a marosujvári főszolgabírói hivatalhoz osztotta be.

— **Dr. Winkler Albert,** fegyintézeti orvos, ezen állásától 25 évig tartó fáradalmas és buzgó működése után, meggyengült egészségi állapota miatt, megváltik. Ez alkalommal a fegyintézet tisztviselői kara és jó barátai teguap este összegyűlvén bucsulakomát rendeztek tiszteletére, melyen több felköszöntőben ünnepelték a távozó orvos fáradatlan, áldozatkész és nemeslelkű munkásságát és meleg szavakban fejezték ki azt az óhajást, hogy egészsége megerősödven még sok-sok időt tölthessen áldásos tevékenységben városi közügyeink javára. Ez óhajtáshoz mi is szívvel-lelélekkel csatlakozunk.

— **Időjárás.** Még nyár sem volt s már valóságos őszi időjárásunk kerekedett. Eső és nyomában hűvös szél jellemezte a közel mult napok időjárását.

— **A Muzeumok és Könyvtárak Országos tanácsa** szűnődő előtti utolsó ülésében kidolgozta a Nagyenyeden tartandó szövetségi közgyűlés részletes programját s a közgyűlés napjaul szeptember 26-át, vagy október 3-át jelölte ki. A pontos idő végleges megállapítását az Országos Tanács elnökére bízta.

— **Baleset.** Kovács János számtanácsos, a nagyenyedi pénzügyi számvevőség főnöke hivatalos uton volt Verespatakon. Onnan visszajövet utját lóháton Bucsum felé vette. A világhírű, természetes szépségű Detonáta közelében eső érte utól. A felhuzott esőernyőjétől a ló megbokrosodott és őt levetette a sziklás talajra. Az esés következtében Kovácsnak felső karcsontja ketté tört. Karját Verespatakon kötötték be, s onnan hivatalos utját felbeszakítva hazautazott. Eltört karját gipszkötésekkel látták el.

— **Érdekes lelet.** A Kossuth-utcában f. hó 1-jén a Baranyai Károly épülő háza fundamentumának ásása alkalmával érdekes leletre bukkantak a munkások. Egy rakáson 21 darab különböző nagysága ágyugolyó hevert a földben; kettő köztilök üres, valószínűleg robbanógolyó. Ezek egyike 40 ctm. átmérőjű s üresen is közel egy méter-mázsá súlylyal bír. Nem is ágyúcsőből lőttek, hanem a Hummel nevezetű hadigépből, melynek vetőerejét lópor adta. Érdekes gyűjtemény azon zivatáros időkben, melyeket városunknak át kellett élnie. A lelet a kollégium régiségtárának adományoztatott, hol megfelelő időben megtekinthető.

— **Életunt leány.** Hétfőn egy Muresán Linka nevű tótutczai leány a vasuti hid mellett a közeledő vonat elé vetette magát. Ebben az időben ért oda egy vasuti munkás és a leányt elkapta a sínpárról. A leány életuntságot emlegetett és ezért akart megválni az élettől.

— **Lopások.** A mult het folyamán két helyen is jártak tolvajok. Gábré Árpád várszegutczai házának és Jakab Károly főtéri házának pinczéjét nyitották ki alkulcsal és onnan bort és pálinkát loptak el. Valószínű, hogy mindket helyen ismerős és ugyanegy személyben lévők lehettek a tolvajok. A rendőség nyomozza a borra szomjas tolvajokat.

— **Halálos esés a hegytetőről.** Rémes szerencsétlenség történt az abrudbányai Nagyhegyen. A zalatnai postakocsi lezuhant a hegytetőről és a postakocsis az eses következtében szörnyet halt. Az öreg postakocsis, ki már vagy 30 év óta szolgálja a postát, daczára a legnagyobb tilalomnak, több napja következetesen a régi uton haladt fel a hegytetőre, mely veszedelmes a közlekedésre. A kíséretében volt csendőrök már előzőleg figyelmeztették, hogy neki arra nem szabad hajtani. A szűk hegyi uton azonban már a visszatérés teljesen lehetetlen volt, s amint a legmeredekebb helyre ért a postakocsis, egyszerre, mintha a lovak abban hagyták volna a húzást, hátrafelé haladt. A kocsis a lovak közé vágott, de már késő volt; a kocsis felodalával már nem volt az uton. A következő perczben lezuhant a mélységbe. A csendőrök utána csúsztak, hogy megmentsek, a kocsis azonban pár percz alatt kiszenvedett. A postakocsinak két tengelye és két kereke tört össze, a 3 ló pedig egyáltalán nem szenvedett sérülést.

— **Beszámolót tartott** Felvinczen — a függetlenségi pártból nem régen kilépett Miksa Imre képviselő. Üdvözlő táviratot küldöttek Wekerlének, Kossuthnak és Apponynak.

— **A dobrai gyilkosság.** Közöltük már, hogy a hunyadmegyei Dobrán meggyilkolták és kirabolták Karlingerné asszonyt. Aközségben nagy igazatosságot keltett bűnyben meglepő fordulat történt. Szabó László miniszteri tanácsoshoz ugyanis jelentést küldtek, mely szerint a dobrai bűntényt áruhás cigányok követték el, oly körülmények közt, melyek a dānosi esetre emlékeztetnek. Az államrendőség két detektívje jött le Dobrára, hogy kinyomozzák a tetteseket.

— **Összeégett gyermek.** Oláhtordoson junius 22-én beleesett Botezán Gligor Traján nevű 18 hónapos gyereke egy nagy fazék forró vizbe s annyira összeégett, hogy 23-án este rettenetes kínok között meghalt.

— **Ujabb földrengés Messzinában.** F. hó 1-én reggel 7 óra 30 perczkor igen erős, hullámos földrengést éreztek, a mely 8—10 másodperczig tartott. Számos fal bedőlt. A megijedt lakosság elhagyta a lakóházakat. A reggeli földlökést erős földalatti moraj kísérte. A lakosságot ijedés fogta el. Nehány órával később ujabb földlökés következett be.

— **Automobil-szerencsétlenségek.** Napról-napra olvasunk híreket, melyek az

automobil-közlekedés veszélyes voltára utalnak. Folyó hó 1-én br. Vay Imre automobilja oly szerencsétlenül utközött össze egy szekérrel, hogy a báró szörnyet halt. Ugyanazon nap Csontos Andor orsz. képviselő lovai megriadtak egy szembejövő automobil-tól, a kocsit elragadták s a képviselő oly szerencsétlenül hullott ki, hogy egyik lába eltörtött.

— **A kivándorlás korlátozása.** A belügyminisztériumban oly rendeleten dolgoznak, mely nagyon meg fogja nehezíteni a férfiak kivándorlását. Nagyon gyakori eset ugyanis, hogy a tartalékos katonákat hiába hívják be szolgálatra, mert azok Amerikába vándoroltak ki. A belügyminisztérium tehát most készülő rendeletével a védköteleseknek a sorköteleesség előtt és azután e tartalékos katonáknak csak abban az esetben engedi meg a kivándorlást, ha azok visszatérésük biztosítására hatszáz korona kaucziót tesznek le. Ezt az összeget a postatakarékpénztárnál kell majd letétbe helyezni. A sorkötelesek természetesen az új rendelet után sem vándorolhatnak ki. A rendelet valószínűleg már az ősszel életbe lép.

— **Bányaszerencsétlenség Vulkánban.** A hunyadmegyei Vulkánban bányalég robbanás következtében nagy katasztrófa történt. A bánya belseje, a robbanástól tüzet fogott s javában ég. Eddig 8 bányászt hoztak felszínre, kik teljesen szénné égtek, 8-an súlyosan megsebesültek. A mentés céljából lement 40 bányászról semmi hírt se tudnak, azt hiszik hogy azok is odavesztek.

— **Nők pályaválasztása.** Régi közszükségletet vélt kielégíteni Maros-Vásárhely szab. kir. város tanácsa, mint a városi felső kereskedelmi iskola fenntartó közege, amidőn a ma legkönnyebb módon elérhető és a legjobb megélhetést biztosító kereskedelmi pályát megnyitja a tanulni vágyó nők előtt. Ugyanis megnyitja szeptember elsejével a rendes női kereskedelmi iskola alsó (I) osztályát. Már az idén is fenntartott a felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos tanfolyamot rendes oktatással s az idén a középső osztályt 17, az alsó osztályt 10 leánytanuló végezte szép sikerrel, s a jövő tanév végén lesz az első érettségi vizsgálat. A női felső kereskedelmi iskola növendékei a felsőbb leányiskola internátusában nyernek kedvező feltételek mellett elhelyezést: addig is azonban, míg a nevezett internátus felépül, szívesen jár közben a város tanácsa és az iskola igazgatósága, hogy a növendékek uri házakban helyeztesenek el. Beiratkozni lehet szeptember 6-áig bármikor a felső kereskedelmi iskola igazgatójánál, aki bármi tekintetben szívesen szolgál felvilágosítással.

Közgazdaság.

A földművelésügyi minisztérium arra törekszik, hogy a hazánkban az elmaradt konyhakertészet lendületet vegyen. A terv az, hogy a kisgazdákat társulatokba vonják és ekként bolgár rendszerű kertészetek létesítését teszik lehetővé, így a kis területeken

a munkaerő jól használatuék ki, mert tavasztól késő őszig tetemes és biztos jövedelemre tehetnének szert a kisgazdák és mezőgazdasági munkások. Most rendezkednek be a biharszentjánosi, síófoki és szolnoki bolgár kertészetek. Jelentőséges a szolnoki kertészet, a drágaságról ismert Szolnok város közlelmzése javítása szempontjából és épen olyan fontos a síófoki nagyobb kertészet is, mely Balaton mentén nyaralók igényeit van hivatva kielégíteni és ekként az ottani munkásnépnek kereseti viszonyait léyegesen javítani. Darányi földművelésügyi miniszter a jelzett és kisgazdákból alakított édekcsoportoknak államsegélyt engedélyezett. Gondoskodott az öntöző művekhez szükséges vizierők és művek létesítéséről is. Minden egyes telephez szakértő vezetőt küld ki a miniszter, akit tárczájából fizet. A bolgár kertészetek ingyen kapnak magvakat, a melegágyak készítéséhez segélyt, sőt itt-ott az első évben földhaszonbér egy részét is a földművelésügyi tárca vállalta el épen azért, hogy minél több bolgár rendszerű kertészet létesülhessen a most példaként felállított hasonló kertészetek után.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Több pénze akkor lesz,

ha nélkülözhetetlen, olcsó és

tartós szőttesárukat

csak

a Nagyenyedi Szövőgyárból

vesz.

Arjegyék ingyen küldetik.

A nagyenyedi járás főszolgabírójától.

1994—1909. sz.

fszb.

Pályázati hirdetmény.

Alsó F. hér vármegye nagyenyedi járásában nyugdíjazás folytán üresedésbe jött **csombordi körjegyzői** állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883 : I. t.-cz. 6. §., illetve az 1900. XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítésüket, valamint eddigi szolgálati működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérésüket **folyó évi július hó 16-ik napjáig** hozzám nyujtsak be.

Javadalmazás: 1600 korona kezdő törzsfizetés, lakás és iroda helyiség természetben s végül a községnek szabályrendeleteiben megálapított átalányok.

A választást Csombordon a körjegyzői irodában folyó év július hó 21-én d. e. 10 órakor fogom megtartani.

Nagyenyed, 1909. junius hó 26-án.

162 2—2

Nagy Pál,
főszolgabíró.

WINKLER JÁNOS
villanyvilágítási szaküzlete
NAGYENYED, Főtér 5. sz.

Elvállalja villamos világítási berendezések szerelését, tervezeteket és költségvetések díjmentes elkészítését.

Ditmar és Brünner-féle lámpák és csillárokból rendezett állandó kiállítása megtekintésére az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja.

Gyakorlati tanácsokkal készséggel szolgál.

719-909 II. szám.

Hirdetmény.

Alsófehérvármegye törvényhatósági közúti hálózata fentartásához az 1909 és 1910. évekre a törvényhatósági bizottság részéről 369-909. jegyzőkönyvi szám alatt hozott határozattal magállapított és 30495-1909. szám alatt kelt kereskedelemügyi m. királyi ministeri rendelettel jóváhagyott költségelőirányzatok keretében a következő utvonalonként felsorolt fedanyagok termelése, kiszállítása és felosztás szerinti halmozása munkái engedélyeztetettek.

1. A *nagyenyed-toroczkói t. h. közút* 0-7 km. szakaszára 120 két m³ tartalmu rostált patak kavics és 7-13 km. szakaszára 75 két m³ tartalmu zuzott mészkő halom termelése és kiszállítása 1672:50 kor.

2. A *felenyed-abrúdbányai t. h. közút* 0-9 km. szakaszára 160 két m³ tartalmu rostált patak kavics és 9-30 km. szakaszára 210 két m³ tartalmu zuzott mészkő halom termelése és kiszállítása 4040:00 kor.

3. A *felenyed-abrúdbányai t. h. közút* 54-70 km. szakaszára 180 két m³ tartalmu zuzott kőhalom termelése és szállítása 1980:00 kor.

4. A *nagyenyed-megyerécs-béldi t. h. közút* 120 két m³ tartalmu rostált folyam kavics termelése és kiszállítása 920:00 kor.

5. A *nagyenyed-ispánlaki t. h. közút* 350 két m³ tartalmu folyam és gödör kavics termelése és kiszállítása 4657:00 kor.

6. A *magyarcsesztve-marosludasi t. h. közút* 446 két m³ tartalmu rostált folyamkavics termelése és kiszállítása 5197:00 kor.

7. A *felsőújvár-magyarhercepi t. h. közút* 0-20 km. szakaszára 300 két m³ tartalmu gödörkavicsnak a felsőújvári határból és 125 két m³ tartalmu gödörkavicsnak a kisküküllővármegyei királyfalvi határból való kitermelése és kiszállítása 8275:00 kor.

8. A *csintos-ózdai t. h. közút* 0-7 km. szakaszára 135 két m³ tartalmu folyamkavicsnak a marosbogáti, 7-15 km. szakaszára 100 két m³ tartalmu gödörkavicsnak a felsőújvári határból való kitermelése és a magyarbükös-ózd, illetőleg magyarsülyei szakaszra való kifuvarozása 6270:00 kor.

9. A *tövis-csáklya-alsógüldi t. h. közút* 220 két m³ tartalmu rostált patak kavics termelése és kiszállítása 1660:00 kor.

10. A *mihálczfalva-balázsfalvi t. h. közút* 0-10 km. szakaszára 100 két m³ tartalmu rostált folyam kavics termelése és kiszállítása, továbbá 10-24 km. szakaszára és szancsali 1:5 km. hosszú kiágazásra 160 két m³ tartalmu rostált patakkavics termelése Tövisről Karácsonfalva illetőleg Balázsfalva állomásokról a kifuvarozása 4540:00 kor.

11. A *tövis-marosszentimrei t. h. közút* 120 két m³ tartalmu rostált patak, részben folyamkavics termelése és kiszállítása 1080:00 kor.

12. A *hegyaljai t. h. közút* 180 két m³ tartalmu patakkavics termelése és kiszállítása 1620:00 kor.

13. A *mihálczfalva-vizaknai t. h. közút* 0-31 km. szakaszára 410 két m³ tartalmu rostált kavics kitermelése részint a Maros folyó mihálczfalvi zátonyaiból részint a bervei bányából és felosztás szerinti kifuvarozása 11697:00 kor

14. A *mihálczfalva-vizaknai t. h. közút* 41-54 km. szakaszára 380 két m³ tartalmu rostált kavics a Szeben patakból Keresztényszigeten vagy Orláton való kitermeléssel, esetleg vasuti szállítás igénybevételével vagy közvetlen fuvarozással való kiszállítása 11960:00 korona.

15. A *balázsfalva-veregegyházi t. h. közút* 292 két m³ tartalmu rostált patak kavics termelése, Tövisről Balázsfalvára vasuton elszállítása, Balázsfalváról az utvonala kifuvarozása, kiosztás szerinti halmozása 5496:00 korona.

16. A *gyulafehérvár-szécsi t. h. közút* 0-4 km. szakaszára 80 két m³ tartalmu rostált folyam kavics, 4-14 km. 150 két m³ tartalmu rostálatlan patak és gödör kavics, 14-20 km. szakaszára 120 két m³ tartalmu rostált gödör kavics termelése és kiszállítása 3630:00 korona.

17. A *berve-drassói t. h. közút* 300 két m³ tartalmu rostált gödör kavics termelése és kiszállítása 4140:00 korona.

18. Az *alsóváradi-drombári t. h. közút* 120 két m³ tartalmu patak és folyam kavics termelése és kiszállítása 960:00 korona.

19. A *vingárd-szászsebesi t. h. közút* 180 két m³ tartalmu gödör és patak kavics termelése és kiszállítása 2520:00 korona.

20. A *koncza-prészkait t. h. közút* 0-13 km. szakaszára 150, 13-17 km. szakaszára 100 két m³ tartalmu rostált kavicsalom kitermelése Konczán, elosztás szerinti kifuvarozása 4840:00 korona.

21. Az *alamor-ladamosi t. h. közút* 160 két m³ tartalmu rostált kavics, a Szebenpatak zátonyaiból kitermelve, a ladamosi vasuti állomásra kiszállítása, s onnan felosztás szerinti fuvarozása 5400:00 korona.

22. A *csicsóholdvilág-ladamosi t. h. közút* 0-9 km. szakaszára 135, 9-13 km. szakaszára 60 két m³ tartalmu rostált kavicsalom kitermelése Tövisen, onnan vasuton Mikeszázára való elszállítása és az utszakaszokra való kifuvarozása 5685:00 kor.

23. A *balázsfalva-kiskapusi t. h. közút* alsófehérvármegyei, a csicsóholdvilági határba eső szakaszára 20 két m³ tartalmu patak kavicsalom Tövisen való kitermelése, vasuti szállítása és kifuvarozása 460:00 korona.

24. Az *alsómarosváradi-szászvárosi t. h. közút* 140 két m³ tartalmu rostált gödör és patak kavicsalom termelése és kiszállítása 1680:00 kor. erejéig.

25. A *verespataki t. h. közút* 130 két m³ tartalmu zuzott kőhalom termelése és kiszállítása 1040:00 kor.

Ezen 1-25. tételek alatt felsorolt szállítási munkáknak a kiirt mennyiségben évenként és utvonalonként 1909. és 1910. évekre való biztosítása céljából 1909. évi július hó 19-ik napja délelőtt 10 órájára a nagyenyedi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében megtartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetik.

Felhívtnak ehhez képest a vállalkozni szándékozók, hogy ajánlataikat e megjelölt határidőig a hivatalhoz annyival inkább adják be, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Minden egyes utvonala az ajánlat külön teendő meg.

Az ajánlat a vállalkozó részéről megajánlott egységáras alapon teendő, vagyis az ajánlatához költségvetés csatolandó, a melyben az egységáras a megfelelő rovatokban bejegyzendők és a végösszeg számmal és írással ajánlattevő részéről kitüntetendő és aláírandó lesz.

Az ajánlat és melléklete, az ajánlati költségvetés, 1-1 koronás bélyeggel látandó el és pécszettel lezárt borítékba helyezendő. Az ajánlatához az ajánlati végösszegnek megfelelő öt (5) százaléknyi óvadékképes bántéppénz vagy az ennek letételét igazoló kir. adóhivatali nyugta csatolandó. A boríték a nagyenyedi kir. államépítészeti hivatalnak szóló címzéssel és az ajánlat tárgya jelzésével látandó el.

A kiírás tárgyait tevő felosztási kimutatások, egyszersmind ajánlati költségvetési űrlapok a kir. államépítészeti hivatalnál szerezhetők be, a hol a feltételek, felosztási kimutatások és szerződési minta és mellékletei is a kitűzött határidőig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok elfogadása felől szabadon és végérvényesen a vármegye közigazgatási bizottsága dönt. Nagyenyeden, 1909. évi június hó 28-an.

Magyar kir. államépítészeti hivaltól.

Albert Iván. kir. műszaki tanácsos.

Tövisi járás főszolgabírája.

1969—1909.

fszb. sz.

Pályázati hirdetmény.

Alsófehérvármegye tövisi járásához tartozó Tövis nagyközségben a községi jegyzői állás nyugdíjazás folytán megürülve, ezen nagyközségi jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

E községjegyzői állás javadalmazása a következő:

1. Az 1904. X. t.-cz. 1. §-ában megállapított törzsfizetés, 1600 korona fizetés, amelyből Tövis község 1360 koronát szolgáltat, 240 korona pedig állami kiegészítés.

2. Fűtési átalány 100 korona.

3. Világítás 100 korona.

4. Iroda átalány 120 korona.

5. Természetbeni, 3 szobából, konyhából, kamarából és a hozzátartozó melléképítményből álló lakás 1000 m²-es kerttel; 2 szobás irodahelyiséggel.

6. Szabályrendeletileg megállapított magánmunkálati díjak.

Az ezen állást elnyerni óhajtok az 1883. I. t.-cz. 6. §. és az 1900. XX. t.-cz. 3. §-ában előirt képesítéseket és névalányi eddigi alkalmatlanságukat igazoló okmányokkal támogatott pályázati kérelméket hozzám 1909. évi július hó 21-én déli 12 óráig annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A választás napját később fogom kitűzni, Tövis, 1909. június hó 29-ik napján.

164 1—2

Dr. Tókos Géza,
főszolgabíró.

Egy ház telekkel együtt és egy háztelek eladó.

Értekezni lehet Szentkirály-utca 42. sz. alatt.
160 3—3

Meglepő ujdonság a hölgyközönség részére.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy egy jól felszerelt

plisszirozó géppel

rendelkezem.

Elvállalom a női ruhakelme plisszirozását 80 centiméter szélességig, jutányos árban és ezzel mindenki megkíméli magát a felesleges szállítási kiadásoktól. B. pártfogást kér tisztelettel

Zéman Venczelné.

Nagyenyed, Szentkirály-utca 53. sz. 1878—12 v. az állami flúiskolával szemben.

3346—1909. tkvi sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagyenyedi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt Nagyenyedi kisegítő takarékp. r.-t. végrehajtónak, Sztán Aron m.-sz. királyi lakós végrehajtást szenvedő elleni ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 400 korona tőke és jár. kielégítése végett az 1881. LX. t.-cz. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék területén és a nagyenyedi kir. járásbíró kerületében levő a marosszentkirályi I. R. 28. sz. tkjében A + 1—6, 8—9. r. sz. 365., 421., 502., 617., 799., 800., 8990., 463. hr. sz. fekvőkből és a 7. r. sz. a. közös legelőből járó 142/14788 részről végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 1645 korona, — továbbá a marosszentkirályi I. Rész 44. sz. tkjében A + 9. r. sz. 94/2 hr. sz. kertre 147 korona, — 10. r. sz. 316/1 hr. sz. szántó, 317/1 hr. sz. rét 166 korona, — 11. r. sz. 449/2 hr. sz. szántó 327 korona, — 12. r. sz. 532/2 hr. sz. szántó 221 korona, — 13. r. sz. 609/2 hr. sz. szántó 266 korona, — 14. r. sz. 846/1 hr. sz. szántó, 847/1 hr. sz. kert 127 korona, — 15. r. sz. 866/1 hr. sz. szántó 21 korona kikiáltási árban, de a 9—15. r. sz. fekvőkre C. 2. a. öv. Sztán Aronné javára bekebelezett 1/4 részben haszonélvezetjog fenntartásával, — a marosszentkirályi I. R. 134. sz. tkjében A + 1. r. sz. 464/2 hr. sz. szántóra 65 korona, — a marosszentkirályi I. R. 136. sz. tkjében A 1, 3 r. sz. 464/1, 579 hr. sz. fekvőkből végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 112 ko-

rona, — a marosszentkirályi I. Rész 262. sz. tkjében A + 1 r. sz. 861. hr. sz. fekvőből végrehajtást szenvedőt illető 8/9 rész jutalékára 54 korona, — végre a marosszentkirályi II. Rész 136. sz. tkjében A + 1—2 r. sz. a. bevezetett közös erdőből járó 14/15822 és közös legelőből járó 134/15822 részről járó végrehajtást szenvedőt illető felerész jutalékára 16 korona, — összesen 3167 koronában megallapított kikiáltási árban elrendeltek.

1. A fennebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi július hó 27-ik napján délelőtt 8 órakor Marosszentkirályi községáznál megtartandó nyilvános árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adtnak.

2. Árverezni szándékozók végrehajtató kivételével kötelesek az ingatlanok kikiáltási árának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal számított óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni avagy annak az 1881. évi LX. 170 §-a értelmében a bánatpénzt csak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított banatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni, mert ellenesben az árverés az 1908. évi XLI. t.-cz. 25. §-a értelmében fog folytatni.

A kir. bíróság, mint telexkönyvi hatóságtól.

Nagyenyeden, 1909. évi május hó 5-én.

144 1—1

Weiner Sándor,
kir. bíró.

A NAGYSZEBENI ÁLTALÁNOS TAKARÉKPÉNZTÁR

ad jelzálogkölcsönöket, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 5 1/4% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.	b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.
a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.	c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.
b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.	D. 6% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.
B. 5 1/2% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.	a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.
a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.	b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.
b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.	c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.
C. 4% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.	d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.
a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.	

Valamennyi kölcsön — az egyszers mindenkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.

NAGYENYED-re forduljon minden érdeklődő, ki sulyt fektet I. fajtáza anyagra.

Alsófehér m. Gyümölcsfák, dísz- és kerítésnövények stb.

Nemes szilvacsemetekben nagy készlet.

Szőlőoltványok európai, amerikai sima és gyökeres vesszők. Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai.
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

MAGYAR EMBER CSAK MAGYAR ÁSVÁNYVIZET IGYÉK!

85 1—

Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Állandóan raktáron vannak:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorbag ellen
Borszéki főkut, az ásványvizek királya.
Köszvény ellen.
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen
Bodoki Matild, alkális savanyúvíz

Baross, vesébej ellen
Borhegyi, húgyhajtó
Boholti, üdítő víz
Előpátki, sárgaság ellen
Felsőrákosi Maria, légcsőhurut ellen
Margitligeti, üdítő ital

Horgász, étvágygerjesztő
Kászón főkut (Salutaris) jód és lithium tartalmu.
Répáti, égvényes ásványvíz
Szekely-Selters, idült gyomorbagok ellen
Sztójakai, cukorbetegség ellen

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a természetes ásványvíz

gyógyhatása és kellemes íze össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

43. 13—21

RAKTAR: FENICHEL HERMANN özégnél NAGYENYEDEN.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.